LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalis Queens apskrityje (N. Y. $11.00
Kanadoje 11.00
Kitur užsienyje 15.00
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 28 **** Richmond Hill 19, N. Y., Šeštadienis, vasario (Feb.) 8, 1958 **** METAI 47-tį

KRISLAI

Kol sveiki ir gyvi.
Daugiau, negu buvo manyta.
Šventvagystė!
O vistiek įvyks.
Argi išsipildytų?

Rašo **A. Bimba**

Su šiuo Laisvės numeriu užverčiame vieną josios ilgoje istorijoje lapą ir su ateinančiu antradieniu pradėsime kitą. Kaip jau žinote, Laisvė su antradieniu išeidinės du kartus savaitėje.

Ne lengva širdimi ir ne iš gero nutarta Laisvės išleidimą suretinti. Būtinas reikalas prie to privedė.

Dabar apie tai tenka pamiršti ir visiems energingai telktis išlaikymui dukart savaitinės Laisvės. Nemanykime, jog nebereikės pastangų, jog darbas nuo dabar bus jau visiškai lengvas.

Aš to labai bijau — bijau, kad kai kurie draugai gali, gerai atsidusę, nuo dabar sakyti: nebereikės aukų, nebereikės Laisvės išlaikymui parengimų!

Taip būtų, jeigu būtų galima mirti palcisti vakacijoms, jeigu gautume šimtais naujų skaitytojų, jeigu staiga buržuazija pradėtų riebiais garsinimais mūsų laikraštį remti ir jeigu, pagaliau, ant visų reikmenų kainos gerai nukristų. Deja, nei vieno, nei kito nesitikime, negalime tikėtis.

Tuo būdu, kol sveiki ir gyvi esame, draugai ir draugės, suglauskime savo gretas aplink savo laikraštį. Rūpinkimės, kad jis būtų įvairus, patrauklus, ištikimas savo idėjoms ir idealams, kad jis nekentėtų bado,— žodžiu, kad Laisvė dar ilgai, ilgai gyvuotų!

Taigi, mūsų vice-prezidentas Richard Nixon nebeskris Maskvon. Jį sulaikė valstybės sekretorius John Foster Dulles, pasakydamas: nevalia!

Tai gal dar pirmas toks Amerikos diplomatijos istorijoje atsitikimas. Jis pasako daug, jis parodo daug. Jis parodo, kad konservatyvaus ir nesukalbamo Mr. Dulleso įtaka prezidento Eisenhowerio administracijoje yra daug didesnė, negu buvo įsivaizduota.

Šis atsitikimas parodo, kad mūsų šalies diplomatijai gaires nustato ne tiek prezidentas, kiek jo sekretorius.

Tai negera, tai nesveika taikos reikalui.

Prezidentas Eisenhowerls papildė didelę šventvagystę. Jis pasimojo iš Amerikos darbininkų atimti Pirmąją Gegužės. Sugalvodamas savo prokiamacija Pirmąją Gegužės pavcrsti kažin kokio dirbtinio lojalumo diena, prezidentas sako: tarptautinės darbininkų šventės Amerikoje nebebus!

Pirmoji Gegužės, kaip o tarptautinė darbininkų šventė, gimė Amerikoje. Metuose dienų yra daug, net 365. Bile kurią kitą Ike galėjo pasirinkti "pagerbimui įstatymų."

Bet, žinoma, šis prezidento pasielgimas yra laikinas reiškinys, to paties šaltojo karo vaiko kūdikis!

Argi ne panašiai šitą dar-

(Tąsa 4-tam pusl.)

Senatoriai palaiko Eisenhowerio planą

Washingtonas. — Prezidento Eisenhowerio pasiūlytas planas, kad galima laikyti taikos konferenciją dabar, palaikomas eilės senatorių. Bet pirma pačių vyriausių vadų (prezidentų ir premjerų), turi būti pirengiamoji konferencija. Šitokį planą remia abiejų partijų reakcinio nusistatymo senatoriai, kaip Styles Bridges, Knowlandas ir kt.

Kai kurie kiti senatoriai jau pirmiau išsireiškė, kad reikėtų laikyti vadų konferenciją ir be "prirengiamosios konferencijos". Už tai kietai kalbėjo senatorius Warren Magnuson, demokratas iš Washington valstijos, ir keli kiti.

Valstybės departmentas pareiškė, kad Lenkijos siūlymas sudaryti Centralinėje Europoje "neutrališką zoną", kur nebūtų laikomi atominiai ginklai, ir turėtų būti sumažintos armijos, "yra kraštutiniai pavojingas".

J. V. karo laivynas reikalaus bilijono

Washingtonas. — Karo laivyno viršininkai, kurie milijonais dolerius leidžia "Vanguardus" ruošdami, dabar rengiasi reikalauti bilijono dolerių. Pinigai, girdi, reikalingi statymui devynių atominės jėgos povandeninių laivų (submarinų). Taip pareiškė karinio laivyno sekr. Mr. Gates.

Aviacijos kompanija už kėlimą kainų

Washingtonas. — Civilinės aviacijos kompanijos reikalauja, kad joms būtų leista pakelti kainas už pervežimą prekių ir už tikietą keliauninkams. Viso 25 kompanijos jau padavė tokį reikalavimą. Sako, kad dabartines kainas pakėlus 4 procentais, jos galės verstis.

Lenkai gavo paskolų Tarybų Sąjungoje

Varšuva. — Lenkijos respublika gavo iš Tarybų Sąjungos didelių paskolų. Pagal naujai pasirašytą sutartį, Lenkijos ir Tarybų Sąjungos prekyba, iki 1960 m., pakils 35 procentais, lyginant su 1957 m.

Iš Lenkijos Tarybų Sąjunga ims mainais mašinerijos ir sunkiosios industrijos gaminių. Lenkija iš Tarybų Sąjungos gaus daugiau žaliosios medžiagos.

Pirmiau Tarybų Sąjunga buvo davusi Lenkijai $175,000,000 kredito. Dabar suteikta ilgam laikui ir žemais nuošimčiais $750,000,000. Lenkija padidins įvežimą iš Tarybų Sąjungos: geležies, gazolino, aliejaus, fosforitų, medvilnės, ir gaus po 400,000 tonų grūdų kasmet.

Diplomatai mano, kad Lenkijos valdžia įsitikino, kad ji negali gauti Vakaruose ilgesnių kreditų, ypatingai Amerikoje, jeigu nepriims tam tikrų politinių reikalavimų.

Yra nesutikimų dėl prekybos užsienyje

Washingtonas. — Tarpe Eisenhowerio vyriausybės ir stambių kapitalo korporacijų prasidėjo nesutikimai užsienio prekybos reikalais. Tuos nesutikimus iškėlė augantis nedarbas.

Kai kurie politikai siūlo "mest karan prieš Tarybų Sąjungos prekes ir kapitalą". Tatai reiškia Amerikos didesnes paskolas, didesnius kreditus atsilikusioms šalims.

Kiti siūlo sumažinti muitus ant Amerikai "draugiškų šalių prekių", įvežamų Amerikon. Tas reikalinga, kad pakėlus tų šalių gamybą, kad ten mažinus nedarbo krizę.

Bet tas reikštų dar daugiau sumažinti gamybą Amerikoje. Stambūs kapitalistai reikalauja "apsaugos prieš užsienio prekes". Gi "apsauga", tai pakėlimas muitų. Šios grupės atstovas O. R. Strackbein šaukia: "Valdžia laukiniškai įsibėgo ir nusiminime užsienio politika nori nuskusti mūsų gamybą užsieniečių naudai". Išeina, kad "savi marškiniai yra arčiau prie kūno".

Išleido $90,000,000 dėl jūrinio kelio

Washingtonas. — Gilinimui Kanadoje St. Lawrence upės, kuri sujungs didžiuosius ežerus su Atlanto vandenynu, jau išleido $90,000,000.

Tas jūrinis kelias bus žinomas kaip "Seaway". Jis jungs didžiuosius ežerus, o Atlanto vandenyną pasieks Newfoundlando salos srityje. Bus kelių tūkstančių mylių ilgio laivų kelias.

Nasser prezidentas J. A. Respublikai

Damaskas. — Sirijos vyriausybė oficialiai pasiūlė, kad naujosios Jungtinės Arabų Respublikos, kurią sudarė Egipto ir Sirijos vienybė, prezidento pareigas eitų Gamel Abdel Nasser. Sirijos prezidentas Kuwatly, veikiausia, pasiliks vice-prezidento vietoje.

Sako, kad reikia likviduoti 250 bazių

Washingtonas. — Vienas iš Rockefeller Brothers Fondo narių, būtent Mr. R. L. Gilparic, reikalauja likviduoti 250 orlaivyno bazių, kad sutaupyti daug pinigų. Jis pirmiau buvo karinio orlaivyno sekretoriaus pagelbininkas, tai gerai nusimano bazių reikale. Sako, kad Amerikoje ir užsienyje jų tiek daug, kiek nereikia.

Armco plieno Ko. 1957 m. padarė pelno

New Yorkas. — Armco Steel Corp. 1957 metais padarė gražaus pelno, kaip skelbia jos prezidentas W. W. Sebald. Padengus visas išlaidas ir atmokėjus valdžiai taksus, liko $55,044,000. Korp. turi 11,992 šėrų, tai ant šėro prieauglys yra $4.59.

Atėnai, Graikija. —Jungtinių Tautų sekretorius D. Hammarskjold tikisi, kad taikos reikalais bus susitarta.

Tunisija persergsti Ameriką ir Francūziją

Tunis. — Tunisijos prezidentas Habib Bourguiba pareiškė, kad Francūzija, palaikoma Amerikos, kariaudama Alžyre prieš liaudies laisvę, tik sau blogo daro.

Jis sako, tokia "Francūzijos ir Amerikos politika Afriką stumia į komunizmą". Jis sako, kad imperialistų karas prieš liaudies laisvę sukelia daugiau ir daugiau prieš juos kolonijų žmonių. Jis atžymi, kad net ir Tunisijoje komunistų įtaka paaugo.

Sovietai perka vario Pietų Amerikoje

Santiago, Čilė.— Tarybų Sąjunga pirko Peru respublikoje 1,500 tonų vario. Pirmiau buvo pirkusi 3,000 tonų. Dabar dar eina derybos. Ji nori pirkti dar 35,000 tonų.

Pirmiau Peru respublika, Jungtinių Valstijų įtakoje, neparduodavo vario Sovietams ir kitoms liaudiškoms respublikoms. Bet neseniai ji nusitarė nuimti tą draudimą, kad pakėlus savo užsienio prekybą.

Chruščiovas apie Vokietijos vienybę

Hamburgas, V. Vokietija. —Laikraštis "Die Weit" išspausdino laikraščio leidėjo A. Spuringer ir redaktoriaus H. Zehrer pasikalbėjimą su Chruščiovu.

Chruščiovas kietai laikosi už įsteigimą Centralinėje Europoje "neutrališkos zonos", į kurią įeitų abi Vokietijos. Kas dėl Vokietijos apvienijimo į vieną valstybę, tai Chruščiovas sakė, kad Vakarų Vokietija neturėtų savo tautos likimą pavesti užsienio imperializmui, bet vienybės reikale tartis su Rytų Vokietija.

Londonas. — Mirė rašytojas H. M. Tomlinson, jau sulaukęs 84 metus amžiaus. Jis yra parašęs 25 knygas—

Jau nori grąžinti turtą savininkams

Washingtonas. — Karo laikų Amerikoje buvo paimta kai kurios nuosavybės, kaip tai laivai, bankuose pinigai, vokiečių ir japonų kapitalistų.

Dabar Washingtone eina sąjudis, kad "tą neteisybę atitaisyti" — gražinti turtus tiems, kam jie priklausė.

Anglijoje prekyba žymiai sumažėjo

Londonas. —Vėlesniu laiku ir Anglijos vidaus ir užsienio prekyba sumažėjo. Eilė Anglijos dominijonų, kaip Pietų Afrika ir kiti, daro mažiau biznio su Anglija. Tik vėlesniu laiku tarpe Anglijos ir Kanados prekyba padidėjo, nes Kanados prekyba su Jungtinėmis Valstijomis sumažėjo.

Išrastas naujas geras laivų variklis

Eddystone, Pa. — Po ilgų metų bandymų N. J. Brazell, dirbęs Baldwin-Lima-Hamilton Corp, išrado naują propelerį (povandeninį variklį). kuris yra daug geresnis ir drūtesnis. Jis jau buvo išbandytas ir pasirodė daug praktiškesniu už iki šiol buvusį.

Tokio. — Japonijos socialistai sutiko vėl dalyvauti parlamento posėdžiuose. Jų vadas Shuji Masutani atsakys į valdžios užmetimus.

Tartum jau yra ant mėnulio nuskridę

Chicago. — Dr. L. Whipple, kuris yra vienas iš erdvės specialistų, jau taip drąsiai kalba, tarytum jis vaikščioja ant mėnulio. Paskui pasakoja, kaip metai po metų eis kitų erdvių užkariavimas. Gal jau mes, amerikiečiai, tokie žmonės, kad daugiau kalbame, kaip galime.

Vieškelis Thruway gerai verčiasi

Albany, N. Y. —New Yorko valstijoje nuo New Yorko miesto iki Buffalo "Thruway" vieškelis, kuris turi 500 mylių, 1957 m. darė pelno. Viso vieškeliu važiavo 46,556,723 automobiliai. Jie sumokėjo $21,064,076. Padengus vieškelio užlaikymą ir atmokėjus skolų nuošimčius, dar liko $1,264.021 pelno.

Columbia, S. C. — Pietinės Karolinos valstijoje įvesta automobilistų paliudymai (lincense), pagaminti iš popierio, ant alumino plokštelės. Paliudymai bus geri ketveriems metams.

Roma. — Princes Filippo Andrea Doria mirė sulaukęs 71 m. amžiaus. Jis buvo priešingas Mussolinio režimui. Po fašizmo galo jis buvo pirmasis Romos majoras.

Rochester, N. Y. — Rochesteryje ir Syracuse apylinkėje vienu kartu privertė 23 colius sniego.

Užsienio kurstymai Sumatroj nesibaigia

Jakarta, Indonezija. — Užsienio imperialistai, ypatingai aliejaus kompanijos, nesiliauja kenkti Indonezijos laisvei. Suprantama, kad jie negali geruoju atsisakyti nuo taip pelningų įmonių.

Sumatros saloje kai kurie elementai, pasidavę užsienio kurstymams, kalba piktai prieš Indonezijos centralinę valdžią. Jų tarpe taip išstojo pulkininkas A. Husen. Bet ir jis sako, kad "neorganizuos kitos valdžios".

Dulles priešingas taikos konferencijai

Washingtonas. — Valstybės sekretorius John Dulles kietai nusistatęs prieš taikos reikalais konferenciją su Tarybų Sąjunga. Jis sako, kad tokia konferencija galima būtų tiktai tada, "jeigu Sovietai įrodytų savo taikos nusistatymą", jeigu "jie atsisakytų nuo siekimo komunistų laimėjimo pasaulyje". Išeina, jis nori, kad Tarybų vadai pasirinktų kelio nuo socializmo atgal prie kapitalizmo.

T. Sąjungos žmonės sveikina amerikiečius

Washingtonas. — Tarybų Sąjungos naujasis ambasadorius Michailas Menšikovas perdavė nuo Sovietų žmonių nuoširdų pasveikinimą mūsų šalies žmonėms.

Jis sakė kad tarybiniai žmonės nieko daugiau nenori nuo amerikiečių, kaip tik "gražaus sugyvenimo, taikos, draugiškumo ir didesnio bendradarbiavimo".

Menšikovas atskrido tarybiniu lėktuvu "Tu-104", kuris kelionę atliko, darydamas po 500 mylių į valandą.

Londonas. —Anglijos valdžia nenori nei girdėti apie tai, kad Vakarų Vokietija nemokėtų už britų armijos ten užlaikymą.

Balsas už "North German Lloyd Co."

Bonna, V. Vokietija. — Nenusileidžia vokiečiai kapitalistai laivų savininkai, atgaivinę North German Lloyd Co. Jau ir Vakarų Vokietijos transporto ministras Hans Seebohm reikalauja kompanijai paskolų. North German Lloyd Co. tikisi atgauti iš Amerikos ir kitų talkininkų savo laivus, kurie karo laiku buvo konfiskuoti.

Anglijoje aukso rezervai padidėjo

Londonas. — Į mėnesį laiko Anglijos vyriausybės aukso rezervai, kartu ir Amerikinių dolerių kolekcija, pakilo ant $131,000,000. Tatai reiškia, kad Anglijos pinigų vertė pakilo 5 procentais. Surinkti amerikiniai doleriai į anglų banką jiems tarnauja lygiai, kaip ir auksas apyvartoje su Amerika.

Adlai Stevensonas važiuos į Sovietus

Chicago, Ill. —Du kartus buvęs Demokratų partijos kandidatas į prezidentus Adlai Stevenson važiuos į Tarybų Sjungą. Taip rašo vietinis dienraštis "Chicago Daily News". Sako, kad jis važiuos ateinančią vasarą. Pirma bus Anglijoje, Belgijoje, vėliau Skandinavijoje biznio reikalais, o paskui vyks į Tarybų Sąjungą.

Ieško "Vanguardo" žuvimo priežasties

Cape Canaveral, Fla. — Karinio laivyno ir valdžios specialistai tyrinėja nukritusias "Vanguardo" liekanas. Tyrinėjimas vedamas slapta. Tik tiek tuo tarpu pranešta, kad nemaži raketos kavalkai rasta smėlyje. Raketa, kuri nešė "Vanguardą" į erdves, buvo 72 pėdų ilgio. Tyrinėjimas yra nelengvas darbas, nes baisiame karštyje ir sprogime visi mažesni dalykėliai buvo sunaikinti.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays

110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President CLEMENT BREADY; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $10.00	Canada and Brazil, per year $11.00
United States, per 6 months $6.00	Canada and Brazil, 6 months $6.50
Queens Co. ..... $11.00 per year	Foreign countries, per year $15.00
Queens Co. ..... $6.50 per six mos.	Foreign countries, 6 months $8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y under the Act of March 3, 1879

RAŠYTOJAI IR GYVENIMAS

BLOGA, kad žymieji Amerikos rašytojai nepažvelgia plačiau į gyvenimą, nepasidairo ir nepamato, ką pirmiausiai reikėtų pamatyti.

Štai, poetas Carl Sandburgas. Jis žymus žmogus, geras poetas, to nieks neginčys. Bet mus verčia tarti žodį kitą dėl paskutinių jo veiksmų.

Vasario 5 d. poetas Carl Sandburgas reikalavo, kad iš kalėjimo būtų paleistas tūlas Nathan Leopoldas.

Kas tas Leopoldas?

1924 metais N. Leopoldas su kitu savo sėbreliu, Richard Loeb, brutališkai užmušė 14 metų amžiaus berniuką Bobby Franks. Visi trys jie parėjo iš turtingų šeimų.

Buvo suruoštas abiem užmušėjam teismas, ir juos gynė žymus advokatas Clarence Darrow. Abudu užmušėjai buvo nuteisti visam amžiui kalėti, bet kalėjime kitas kalinys Richard Loebą užmušė.

Nathan Leopoldas kalėjime (Joliet mieste) sėdi jau 25-sius metus. Dabar prasidėjo kampanija už tai, kad Leopoldas būtų paleistas iš kalėjimo, nes jis jau pasitaisęs, jis jau esąs geras žmogus.

Ir toje kampanijoje dalyvauja, kaip matome, ir poetas Carl Sandburgas. Jis prašo, jis ragina valstijos Parole ir Pardon Tarybą išleisti Leopoldą iš kalėjimo.

Mes nežinome, kiek tas Leopoldas yra pasitaisęs; mes, beje, nesame priešingi tam, kad poetas Sandburgas reikalauja jam laisvės. Ne! Mums tik nuostabu: jeigu poetas Sandburgas rūpinasi laisve asmenų, atlikusių žmogžudystę, tai kodėl jis, kaip ir kiti amerikiniai rašytojai, tyli, nieko nesako, pavyzdžiui, dėl mokslininko Sobello įkalinimo? Kodėl jis netaria žodžio dėl to, kad būtų amnestuoti Green ir Winston, politiniai kaliniai, nuteisti einant Smitho įstatymu?

Ne tik Sandburgas, o ir kiti amerikiniai rašytojai, tyli, nieko nesako, tarytum to nematytų, tarytum jiems tai būtų visiškai svetimas dalykas!

Bet taip nedaro kiti rašytojai. Atsimename, kada prieš apie aštuonerius metus prasidėjo 12-kos Amerikos komunistų vadovų teismas, tai anglų rašytojas George Bernard Shaw buvo pirmutinis, užprotestavęs prieš jų teisimą!

RAGINA NESIDIDŽIUOTI

KAI KURIE AMERIKIEČIAI jau pradeda jaustis pasitenkinę ir net didžiuojasi, po to, kai buvo paleistas amerikinis dirbtinis žemės palydovas.

Na, girdi, mes jau pasivijome Tarybų Sąjungą; neužilgo, esą, mes paleisime sputniką po sputniko, ir tuo būdu pralenksime socialistinę šalį.

Tokiems, kurie šitaip galvoja, mokslininkas Dr. Harold Wooster labai gražiai andai pastebėjo, kalbėdamas katalikų mokyklų mokytojams New Yorke. Jis sakė: visų pirmiausia supraskite, kad šis pasisekimas (paleidimas į erdvę amerikinio dirbtinio žemės palydovo) buvo pasiektas ne pačių amerikiečių, o padedant kitų šalių mokslininkams. Ypatingai vokiečiai mokslininkai, tokie kaip Wernher von Braun ir Kurt H. Debus, padėjo šį pasisekimą atlikti.

Dr. Wooster ragino visus mokytis, ypatingai ragino jis, kad būtų jauni žmonės, lanką mokyklas, mokomi mokslinių dalykų, o ne taip, kaip buvo iki šiol.

Jis patarė, kad vaikai būtų pradedami supažindinti su moksliniais dalykais tuojau, kai jie tik ką pradeda mokyklas lankyti. Ten juos tenka suinteresuoti mokslu. Susiinteresavęs, vaikas norės siektis mokslinių ir žinių ir paaugėjęs. Žinoma, su bizūnu mokslininkų nepadarysi. Mokslą žmogui tegalima įdiegti tik gražiuoju.

Yra ir tokių šiandien mokytojų bei švietėjų, kurie reiškia baimę, kad moksliniai dalykai, į kuriuos pradedama daug dėmesio kreipti, galį labai paneigti humanitarinį mokslą.

Viskam reikia saiko.

Plečia fizinį auklėjimą Lietuvoje

VILNIAUS "TIESOJE" skaitome:

"Lietuvos Švietimo ministerijos kolegija svarstė klausimą apie fizinį auklėjimą mokyklose. Priimtame nutarime numatytos priemonės šiam darbui pagerinti. Nuo sekančių metų fizinės kultūros pažymys, kaip ir kitų mokomųjų dalykų, apspręs mokinio pažangumą ir perkėlimą iš klasės į klasę. Pateiktas pasiūlymas apsvarstyti klausimą įvesti pažymį iš fizinės kultūros septynmetės mokyklos baigumo pažymėjimuose ir brandos atestatuose. Mokyklų V—VIII klasėse padidinamas fizinės kultūros pamokų skaičius.

"Artimiausiais metais Vilniuje numatoma pastatyti Respublikinės vaikų sporto mokyklos mokomąjį korpusą, Kaune ir Šiauliuose — naujas sporto sales, o Zarasuose, Alytuje, Panevėžyje ir Klaipėdoje įrengti žiemos plaukimo baseinus. Nutarimas įpareigoja rajonų ir miestų liaudies švietimo skyrius bei mokyklų vadovus užtikrinti, kad 1958—1959 metais prie visų mokyklų būtų įrengtos kompleksinės sporto aikštelės".

Jonas Biliūnas

Kas iš mūsų dar mokyklos suole nesižavėjo kovinguoju "Pirmutiniu streiku", ko iki ašarų nejaudino "Joniukas", graudusis "Kliudžiau", kas neprisimena "Laimės žiburio," ar "Liūdnos pasakos"?

Tauriu humanizmu, švelniu lyrizmu, jautriu nuoširdumu nuspalvinti ir persunkti visi Jono Biliūno kūriniai. J. Biliūnas — rašytojas - realistas, rašytojas - demokratas paliko nemirtingus kūrinius, kurie įeina į mūsų literatūros aukso fondą.

J. Biliūnas pirmasis įvedė į lietuvių literatūrą darbininkų, kovojančio proletariato vaizdus. Savo apsakymuose "Pirmutinis streikas", "Be darbo" ir kituose jis parodė proletariatą, kaip kylančią revoliucinę klasę, pirmasis suprato istorinę darbininkų klasės misiją — sukurti naują, socialistinę visuomenę.

Revoliucinės kovos dvasia, giliu optimizmu ir skaidria šviesios ateities svajone persunktas "Laimės žiburys" ir kiti rašytojo apsakymai.

Vėlesnio meto J. Biliūno kūryboje, rašytojui jau pasitraukus nuo aktyvios visuomeninės veiklos, silpnėja kovos motyvai. Tačiau "Joniukas" ir "Lazda", "Žvaigždė" ir "Ubagas", "Svečiai" ir "Liūdna pasaka" žavi ir veikia skaitytojus savo tauriu demokratiškumu, gilia meile išnaudojamam žmogui. Atskleistas kapitalistinės santvarkos nežmoniškumas J. Biliūno apsakymuose, palieka gilų, sukrečiantį įspūdį, ugdo neapykantą bet kokiam išnaudojimui ir žmogaus pažeminimui.

J. Biliūno kūryba artima ir labai brangi Tarybų Lietuvos darbo žmonėms. Mūsų dienomis šviesioji Jono Biliūno svajonė apie laimės žiburį tapo tikrove. Nuo "pirmųjų streikų", Lietuvos darbo žmonės nuėjo pergalingų kovų kelią.

Palaužtas džiovos, J. Biliūnas mirė Zakopanėje 1907 m. gruodžio 8 d. Rašytojas pasitraukė iš gyvenimo pačioje jaunystėje ir kūrybinių jėgų sužydėjime. Savo testamentiniame eilėraštyje "Kad numirsiu, man pakaskit" rašytojas išreiškė norą ilsėtis "ant šventosios upės kranto". Tarybinė vyriausybė 1953 m. įvykdė šį J. Biliūno pageidavimą. Ant Liudiškių piliakalnio, šventosios pakrantėje, dabar ilsisi šis įžymus lietuvių liaudies rašytojas. Jo kūriniai gyvena ir gyvens lietuvių liaudies širdyje, jie yra brangūs tarybiniams žmonėms, kuriantiems šviesią ateitį, apie kurią svajojo, dėl kurios kūrė ir kovojo lietuvių literatūros klasikas Jonas Biliūnas. Jo kūryba įkvepia Tarybų Lietuvos darbo žmones jų kovoje už komunizmą.

Br. KLIMAS

Karakas, Venezuela. — Valdžia nori įvesti užsienio ambasadoms cenzūrą. Laike sukilimo Ispanijos, Portugalijos, Kubos ir peru ambasados kišosi į vidaus reikalus.

Maskva. — Amerikiečio artisto Rockwell Kent šešių savaičių paroda buvo sėkminga. Ji pratęsta dar 10 dienų.

Skaitytojų Balsai

MENŠEVIKAMS UŽKLIUVAU

Kelios savaitės atgal tilpo "Laisvėje" mano pritarimas kolūkių organizavimui ir kitokių kooperatyvinių žemės ūkių steigimui gimtinėje. Perorganizavimą žemės ūkio Lietuvoje ne be pagrindo užgiriu. Aš augau kaime, vargau nuo pat 12 metų stumdamas plūgą paskui suvargusią kumelaitę. Argi ne smagu girdėti tą faktą, kad po mūsų kaimuose buvusius šniūrelius, dabar sulietus į didelius žemės plotus, laksto traktoriai, rieda sunkvežimiai ir kombainos nupiauna javus!

"Keleivyje" (Nr. 5, Apžvalga) po antrašte "Kodėl nepabando?" mane vadina kažkokiu bolševiku tik dėl to, kad aš pasisakau už steigimą kolūkių Lietuvoj. Gi antrame sakiny buožvaikiu vadina. Kokia kontradikcija!

Jei "Keleivio" rašėjas žino mane esant buožės vaiku, tai kodėl vadina kažkokiu bolševiku? Aš suprantu, kad organizuodami kolūkius jie išnaikino buožes (turtingus ūkininkus ir jų palaikytojus).

Toliau "Apžvalgos" rašėjas sako: "Išbandyti labai lengva: 4 rubliai ir 63 kapeikos už darbo dienas pinigais, arba 46 centai amerikoniškais pinigais (tai geras kursas) ir 1 kilogramas ir 800 gramų javais, arba apie 4 amerikoniški svarai dienai".

4 rubliai ir 63 kapeikos — 1 doleris ir 15.75 cento amerikoniškais, o ne 46 centai, kaip "Keleivio" rašėjas kad išrokavo. Tur būt menševikams tik doleris pinigas?

Baigdamas "Apžvalgą" sako, kad "gailėsitės savo kvailų pasakų apie valstiečių gerovę Lietuvoje"... Gailėtumės visi sykiu su socialistais, jeigu teoriškai vaizduojamas socializmas praktikoje nepavyktų. Tačiau iš tikrųjų vyksta — daugelyje valstybių praktiško socializmo vykdytojai žengia pirmyn. Taigi broliai socialistai, kaip atrodo, tai jums priklauso gailėtis, nes praktikoj nesimato jūsų sapnuojamo socializmo. Bėda su menševikais yra tame, kad jie pasitaikius progai vykdyti tą, apie ką kalba, pasišalina nuo tikrojo kelio į šuntakius, o vėliau prisišlieja prie buržujų (Vokietijoj 1919—20 metais).

A. K—a

$500,000,000 karo bazėms Ispanijoje

Washingtonas. — Generolas Joseph Campbell kritikuoja karo bazių Ispanijoje projektus. Jis sako, kad Amerikos karinis orlaivynas jau įrengė vieną bazę netoli Madrido. Dabar Franco pataria dar vieną įrengti, kuri atseitų $6,000,000. Generolas sako, kad antra bazė nereikalinga. Bendrai karo bazėms ir požeminiams sandėliams Ispanijoje yra paskirta $483,000,000.

"Adenaueris ardo mūs vienybę" - vokiečiai

Hamburgas, V. Vokietija. —Hamburgo gyventojai visur kalba: "Adenaueris ardo Vokietijos vienybę... Jis yra vienybės priešas... Dehler ir Heinemann buvo teisingi".

Paaiškėjo, kad 1952 metų kovo 10 ir balandžio 9 d. Tarybų Sąjunga siūlė balsavimų pagalba suvienyti Rytinę ir Vakarinę Vokietijas, bet Adenaueris atmetė. Dehler ir Heinemann stojo už vienybę.

VAJININKO VARGAI

Tas oras neramus,
tos dienos apsiblausę—
Tas medžių šlamesys
liūdnai užgauna ausį...

Jau vasaros nebėr,
o gaila vasarėlės! ..
Ankstyvas jau ruduo
ateina pasikėlęs...

Na, metas, nėra ko laukt:
Tadukas štai ir darda,—
Į lapą dirstelia
ir adreso ir vardo.

Pats vajus laikraščių,
ir rūpi jam iš viso:
Tu landžiok, klausinėk—
ir važinėt įgriso...

Šleivys,—jau antrąkart
jį kalbina gražiuiju,—
O tas vis—kitąkart...
Tadukas vėl važiuoja...

Tai titnagas šleivys!
namai bent trys, saliūnas,—
Kaip šieno pinigų,
jis čia aplink—galiūnas!

O vis atsikalba—
jis laikraščių neskaitąs,—
Gird', kam jam laikraščiai?
jis pliekiasi sukaitęs...

Girtuoklių tiek ir tiek—
net pilstyt jiem nespėja:
Nuo kito, jeigu kaip,
tai gauna net ir vėjo...

Biznieriui šitokiam
turėtų būt ir gėda
Taduką taip trukdyt,—
tiek laiko jam suėda...

Bet vajininkui taip:
kantrybės, brol, kantrybės!
Apsisukai ir mauk,
skubėk, nebūk sudribęs...

Štai kitas adresas:
Deksnys, žmona jo serga,
Gal stabo ištikta,—
tai daug žmogeliui vargo...

Negal—gal paskiau:
Tadukas vėl važiuoja,—
Sudieu, tai kitąsyk—
ir vis švelniai, gražiuoju.

Dabargi kas? Kazys:
senelis pats ligonis,—
Neišgali ir jis,—
reiks laukt ir vėl malonės...

Toliau kas? Talačka
taverną turi puikią,—
Tai čia ir tau, Taduk,
nereiks vaidinti zuikio!

Ant delno, kaip matai,
štai tau prenumeratą!
Trys doleriai aukų—
tegul visi pamato...

Gerai—net su kaupu
pasisekė šį kartą,—
Vis landžiot, prašinėt
galutinai apkarto!

Dabar kas? Elena,—
kitur jau ji gyvena,—
Mat, ištekėjo ji
už kitataučio seno...

O tai ir kliūtis čia—
visai sausai atsakė—
Nereikia, neb'skaitys—
ji seka vyro akį...

Su vyru nesipyks,
jo žodis paskutinis!
Na, dėkui ir sudieu!
sunkumas ant krūtinės!

Vargu, ar ką geriau
Tadukui ir pas Maikį,—
Deja, ne pirmąkart
jam šitaip pasitaikė...

Jau prenumerata
koks pusmetis virš laiko,
Bet Maikis atžulus—
atlygint nesivaiko:

—Kam siunčia? Jų klaida!
skaityt daugiau nenoriu!
Išbrauk mane visai!—
balsu užgriaudė storu...

Štai tau! Gerai priimk
ir šitokią naujieną...
Tadukas tik mirkt mirkt—
ir darda dar pas vieną.

Bent čia kur kas smagiau:
varžlus senukas Nikis,
Vis dirba dar kasdien—
ir šiaip jis neišnykęs.

Užsimokėjo tuoj
prenumeratą savo
Ir dar į Lietuvą
bent dviem prenumeravo!

Tadukui taip smagu!
tai drožia pas Valiūną,—
Jis miesto pakrašty,
užlaiko ten saliūną.

Nenorim, vos nevos
Valiūnas išstenėjo
Ir žodžių akmenim
užgavo mūs' veikėją...

Tadukas, ką gi jis—
taktingai nusileido,
Nurijo springalį,
parodė linksmą veidą...

Tai dar kur pamėgint?
Danys kitam miestely,
Toloka, bet tegul—
užsimokėti gali...

—Sveikutis! Na, tai kaip?
—Kitam jau užmokėjau...
—Kodėl nepranešei?
kelionė man ant vėjo...

Tai vajaus tik pradžia—
ir tai jau tiek patirta,
Bet vajininkas mūs'
kantrybę turi tvirtą!

Labai gerai ir tai,
kad vajininką tokį
Sutiktume bet kur,—
mat, jų keliai ilgoki...

Šie pasišventėliai—
tai mūs' didžiulė laimė:
Be jųjų mūs' spauda
turėtų nykt savaime...

Palaima tai tikra,
kad grupės vajininkų
Po mūsų miestelius
vis veikia, neišnyko!

Ai, bravo! bravo! bis!
aš riktelių be balso,—
Sveikatą jum visiem—
ir jūs' darbuotei skalsą!

Jonas Kaškaitis

1957. X. 2

Rudutis rudenėlis

Rudutis rudenėlis—
Štai jau pas mus kieman:
Daržely vysta gėlės,
Daržai tušti, ai man!

Nuplikęs liūdi sodas,
Sausi, nuogi pečiai,—
Rudens vėjelio godos
Nušvilpia taip karčiai...

Tie smuikai rudeniniai—
Nata tokia liūdna,
O širdį dar graudina
Pati pilka diena.

Pliki laukai ir lankos
Nelinksmina akių,—
Padangės šiurpios, blankios
Nuo debesų sunkių...

Ir miškas toks vienplaukis—
Nei lapų, nei spalvų—
Pražliūgusios palankės
Be atgarsių gyvų...

Ir saulė pasislėpus,
Ir birzgina lietus,—
Ir peršlapo palėpės
Ir diendaržis platus...

Išskrido paukštės brangios
Nuo pašalo rudens,—
Girgždės ir grieš palangės—
Įkyrusiai graudens...

Gyva purvynė kaime!
Nė neik—neišbrisi!
Kai gruodas, tai bus laimė—
Tada laukan visi!..

Kol kas, viduj krapštykis,
Krutėk apie namus,—
Tai, draugą sutikęs,
Vėl pajusi ramus.

Jonas Kaškaitis

1957. X. 3

VIKTORAS MILIŪNAS

Luksore ir Aleksandrijoj

(Įspūdžiai iš kelionės po Egiptą)

LUKSORAS—MIESTAS MUZIEJUS

Siauros gatvės, žmonių kamšatis, prekyba! (ypač suvenirais, ištaigūs viešbučiai, mečetės ir nesuskaičiuojama daugybė praeities paminklų — štai jums ir Luksoras! Dešiniajame Nilo krante, rytiniame, kur saulė teka, jis skirtas gyviesiems gyventi. Kairiajame, vakariniame, kur saulė leidžiasi, jis skirtas mirusiems gyventi. Taip buvo žiloje senovėje . Dešiniajame krante buvo faraonų sostinė: s t o v ė j o rūmai, šventyklos. Kairiajame — šventyklos, kapai. Dešiniajame — gyvenimas, triukšmas; kairiajame — mirtis, tyla. Senovėje Luksoras buvo vadinamas Tėbais; jo istorija susijusi su Egipto imperijos žydėjimo laikotarpiu. Net Homeras "Iliadoje" kalba apie neapsakomą faraonų sostinės turtingumą, didingumą. Tai buvo laikotarpis, kai faraonai laimėjo daugybę karų, ir tūkstančiai karo belaisvių čia iki mirties kalė uoloje šventyklas, rausė po žeme smiltakmenyje kapus, statė šventyklų ansamblius, obeliskus, kolonas, milžiniškas statulas. Pagaliau ir geografinė Tėbų padėtis buvo patogi. Koptoso keliu į čia ėjo prekybiniai keliai iš Persų įlankos ir Raudonosios jūros, iš tropikų Afrikos čia keliavo Nilu. Iš Sacharos pusės — dykumos keliais ir oazėmis. Visos tos aplinkybės sudarė sąlygas sukurti tuos statinius, kurie ir šiandien verčia mus jais gėrėtis, stebėtis. Dievas Amonas Tėbų faraonams suteikė pergales, o faraonai, jam atsidėkodami, jo garbei pastatė nepalyginamo didingumo ir turtingumo šventyklas. Atseit, ranka ranką mazgojo . . .

Kairiajame Nilo krante lygumai kelią pastoja Libijos kalnagūbris. Susidaro slėnis. Arčiau u p ė s jis pasipuošęs žaluma, toliau— smėlynai.

Jei ne mano draugas Antanas, vargu ar ką aš parašyčiau dabar apie faraonų kapus, Memnono kolosus ir Karalienių slėnį. Tądien, kaip sakoma, "nesirašė," ir mano užrašų knygutėje pabrėžtos tik kelios neįskaitomos eilutės. Kažkuo kitu, matyt, galva buvo užimta...

Faraonai viešpatavo ir, kaip labai rūpestingi žmonės, rūpinosi, kur po mirties gyvens. Besirūpindami ginė po žemėmis žmones, ir tie smiltkalnyje iškalė kapus-tunelius, sales, išpiešė, išdažė kapų sienas. 63 faraonai viešpatavo Tėbuose, 63 kapai Tėbų nekropolyje, 58 jų surasti, penkių tebeieškoma.

Palieki spigінančią saulę ir į žemės gelmes neriančiais laiptais leidiesi, pavyzdžiui, į faraono Seti I kapą. Žinoma, anuo metu čia elektros nebuvo. Kelyje prie sarkofago tąsyk buvo paspęsta ne viena žabanga, kad atradęs kelią į kapą plėšikas nusisuktų sprandą. Gal ne vienas sprandas čia ir nukentėjo, bet kapas vis tiek buvo apiplėštas. 1815 m., atkasus kapą, jame terastos tik sienos su nuostabiais išrašais iš Mirusiųjų knygos. O dar nėra ko linkėti, kad lankytojas čia susižalotų. Dėl to ir elektrą įvedė.

Penkiasdešimties metrų gilumoje randi sales su kolonadomis, šoniniais koridoriais, už kurių vėl salės. salės. Tikras labirintas! Patalpą su sarkofagu slėpdavo. Reikėjo ilgai pasidarbuoti, kol buvo atrastas faraono sarkofagas. Bet pasirodė, kad sarkofage faraono nė kvapo. Plėšikai net mumiją buvo išsigabenę. Ją tesurado praėjus 80 metų. O sarkofagą?.. Sarkofagą išgabeno į Angliją, ir šiandien jį gali apžiūrėti Londone, Soano kolekcijoje. Ir iš viso Britų muziejuje atrasi tiek prisigrobta iš Egipto, kad net koktu pasidarys. Pašeimininkavo čia anglas kolonizatorius — ir praeities turtus išgrobė, ir dabartį baisiu skurdu buvo pavertęs, apiplėšdamas šalį.

Sustojome trumpai ties garsiais Memnono kolosais, milžiniškom akmeninėm statulom, kurios yra šešių aukštų namo dydžio! Senovėje jos stovėjo ties įėjimu į faraono Amenoflo III pastatytą stovyklą. Ž e m ė s d r e b ė j i m a s šventyklą sugriovė, ir šiandien žemės paviršiuje jos nė ženklo. Beliko statulos ir atkaklūs suvenyrų pardavėjai. Jie įtaigiai ir pigiau už šieną siūlo visokius niekniekius.

Vakarop mes sugrįžome į gyvųjų miestą ir atšventėme viešbučio salėje mūsų Tėvynės keturiasdešimtmetį. Mes kėlėme tostus, s a k ė m e kalbas ir m a ž a i s gurkšniukais gėrėme šampaną. Dvidešimt penkiems žmonėms jo buvo lygiai vienas butelis! Mažoka. Bet užtat prisiminimas ilgesnis. Bet buvo linksma, buvo įstabu švęsti Spalio šventę kažkur toli nuo savo Tėvynės, nuo draugų ir mintimis, širdimi būti kartu su jais.

Prieš mūsų viešbutį stovi impozantiški Luksoro šventyklos griuvėsiai, statyti Ramzio II 1400 m. prieš naują erą. Prie įėjimo į šventyklą stovėjo du Ramzio II obeliskai. Vienas jų šiandien stovi Paryžiuje, Konkordijos aikštėje, o kitas kažkokiu stebuklu paliko vietoje, nors Mahometas Ali 1831 m. abudu juos padovanojo prancūzams.

Šventykla buvo skirta dievui Amonui ir su Karnako šventyklų a n s a m b liu sujungta "dromosu" — šešių metrų pločio akmeninėmis plytelėmis gristu keliu, abipus kurio stovėjo sfinkso pavidalo avinai. Bet amžiai užpylė smiltimis kelią, sunaikino sfinksus. Žmogaus rankos pasodino palmes, pastatė namus. Prie pat Karnako, kelio dešinėje, žaliuoja Australijos spygliuočiai. Jiems tinka šių vietų klimatas; mediena jų gera. Naujasis Egiptas r y ž o s i pats išsiauginti statybinę medžiagą laivų ir kitai pramonei.

Ir pagaliau mes Karnake, šitoje neįsivaizduojamai didingoje senovės architektūros, senovės meno šventovėje. Čia dar lengvai įžiūri senovinį "dromosą," čia tebestovi 40 sfinkso pavidalo iš a k m e n s iškaltų avinų alėja.

Faraonas Amenofis III pradėjo šio šventyklų ansamblio statybą. Jam viešpataujant buvo pastatyta didžioji Amono šventykla, kuri iki šių dienų gerai išsilaikiusi. Šventykla s a v o maštabais ir dabar verčia žmogų aikčioti ir kraipyti galvą. Ir sukrauk tokį akmens gigantą, surask tokias tobulas statinio proporcijas, išplanuok tokią didelę erdvę, kad žmogų pritrenktų n u o stabus dievui skirto pastato didingumas! Kad žmogus pasijustų menkas žemės kirminas! Visais laikais ir visos religijos to siekė savo šventyklomis, statydamos jas ant žmonių kaulų, ant kraujo prisigėrusios žemės.

Faraoną keitė faraonas, ir prie mirusio faraono pastatytos šventyklos imdavo augti viešpataujančio faraono s t a t o m a šventykla. Kiekvienas naujas statinys gabių architektų buvo meistriškai įjungiamas į bendrą Karnako ansamblį.

Anuomet tai buvo kažkas n e p a k a r t o j a m a i didingo. Dabar čia griuvėsiai. Bet n e p a k a r t o j a m as didingumas. Jį sunku, gal tiesiog neįmanoma, aprašyti. Karnako šventyklas reikia pačiam pamatyti, kad nulenktumei galvą prieš senojo Egipto nežinomus genialius architektus, prieš tuos šimtus tūkstančių žmonių, kurie plikomis rankomis pastatė šiuos šedevrus. Faraonai išmirė, jų dievai nuėjo paskui juos į užmarštį, o žmogaus genijaus darbas paliko amžiams, kartų kartoms.

Temsta. Karnaką pamažu gaubia sutemos.

Tolumoje dunksо pliki kalnai, kalvos, smiltynai. Vakaro spalvos išblėso, ir mus jau gaubia šviesi naktis.

ALEKSANDRIJA— ANTROJI EGIPTO SOSTINĖ

Paklaustas gidas, nė akimirkos negalvojęs, atsakė:

—Štai ten!

Kur jis pirštu dūrė, tolumoje, įlankos kyšulyje, bolavo didžiulė Kalet-bey tvirtovė, nuostabus XV amžiaus musulmonų architektūros statinys.

Jos vietoje prieš naująją esą, kai Nilo slėnį v a l d ė Ptolemėjų dinastija, stovėjo dar vienas iš septynių pasaulio stebuklų. B e n t taip sako gidas, o mano draugužis neprieštarauja. Vadinasi, ir knygos taip rašo. Taigi toje vietoje stovėjo garsusis baltojo marmuro švyturys, šviesos laivams kelius Vidužemio jūroje ir vedęs juos į jos uostą.

Mes esame mieste, kurį 332-siais metais prieš naująją erą įkūrė Aleksandras Didysis,—Aleksandrijoje.

Ptolemėjų valdymo laikais čia buvo įsteigta savotiška mokslų ir menų akademija, mokslų židinys, kuris daugelį amžių skleidė meną, civilizaciją ir humanizmą. Iš čia išėjo tokie senovės mokslo vyrai, kaip Euklidas, Zenonas, Filetas, Aristarkas ir kiti. Čia veikė visame anų laikų pasaulyje įžymi Aleksandrijos biblioteka, garsėjusi turtingiausiu rankraštynu ir meno kūriniais . Pagaliau čia, o ne kur kitur, kaip lengvai m a n e įtikino m a n o draugužis, gyveno gražiausia karalienė, kurią žino istorija ir apie kurią rašytojai prirašė nemaža knygų. Kleopatra užsidėjo Aleksandrijoje karalienės vainiką ir atšventė savo vestuves su Antonijumi. Savo moteriškam viešpatavimui atžymėti ji liepė pastatydinti mieste obeliską, kurį vėliau "įsigijo" amerikonai ir parsivežę pasistatė Niujorke.

Paskui, dar prieš naują erą, čia pasirodė Cezaris su savo kariauna. Biblioteką sudegino, miestą sugriovė ir išplaukė į Romą tvarkyti pašlijusių imperijos reikalų. Aleksandriją atstatė. Romos imperatoriai vėl ją griovė. Ė j o šimtmečiai. Miestą nukariavo arabai, turkai, Napoleonas išsikėlė čia su savo grenadieriais pavergti Egipto... Ištisa karų ir sugriovimų epopėja! Bet miestas, kaip feniksas pakilęs iš pelenų, šiandien savo grožiu, savo rytietišku blizgesiu stebina kiekvieną jį aplankiusį.

Aleksandrija — antroji Egipto sostinė. Taip ją Egiptas pratęs vadinti. Miestas, turįs milijoną su viršum gyventojų, plačiai išsidriekęs Vidužemio jūros pakrante.

Jau sutemus atsidūrėme Aleksandrijoje. Gatvėse buvo šviesu kaip dieną—tviskė krautuvių vitrinos, reklamos, gatvių žibintai. O žmonių, žmonių! Tarsi visi paliko butus ir išėjo į gatvę. Tas pats įspūdis kaip ir Kairo centre: atrodo, kad, be prekybos, žmonės nieko daugiau čia nežino — parduoda, perka, o nupirkę vėl parduoda. Atrodo, kad prekyba, stambi ji ar smulki, čia pats didžiausias gyvenimo džiaugsmas.

Kaip ir Kaire, kino teatrai čia užversti amerikiniais filmais. Štai iš milžiniškos reklamos šypsosi sena senų laikų žvaigždė Marlena Ditrich... Įsitaisęs ant risto žirgo, kaubojiškai pasirėdęs ir su rūkstančiu ginklu rankoje, ant stogo užsikorė senoji žvaigždė K l e r k a s Geiblas. Iš spindinčiai apšviestos reklamos jis kviečia pasižiūrėti į jį kino salėje.

Kaipgi nepasižiūrėsi seno pažįstamo! Nieko, kine čia patogu. Rūkai sau, valgai, geri, jei ką atsinešei. Neatsinešei — tau atneša, jei pinigų turi. Kada nori įeini, kada nori išeini. Visiška laisvė. O ekrane šaudosi, o pyškinasi! Ne tik vyrai, bet ir moterys. Amerikinių filmų moterys gražios. Sugeba parinkti. Bet kad žiūrovams jos dar labiau patiktų, Holivudo rykliai jas apnuogina tiek, kad žinoma... Bet biznis jiems yra biznis, ir jie žino, ką daro, savo kino šlamštu propaguodami amoralę.

Mūsų autobusas iriasi į priekį paskui mašinų sriautą. Gatvės pilnos žmonių. Jie landžioja tarp lėtai riedančių mašinų, nepaiso jokių eismo taisyklių. Tegu šoferis akis kaktoje turi.., Šoferis turi akis ir signalą. Na ir kvykina jį, na ir nesigaili! Koncertas, kad nors ausis užsikimšk.

Vargais negalais ištrūkstame iš europietiškosios Aleksandrijos gatvių ir įvažiuojame į rytietišką miesto dalį. Iškart vaizdas kitas. Gatvės siauros, nešvarios, pilnos į akis lendančio skurdo. Vėl g a t v ė s prekyba, pusnuogiai vaikai, žaidžią grindinio dulkėse, vėl suvenyrų pardavėjai.

Užlipame į kalvą, kurioje tarp senovės š v e n t y k l ų tebestovi Deoklaciano pergalėmis atžymėti paminklas. Tai trisdešimties metrų aukščio, dviejų metrų diametro (o kaip kitaip išsiversi be Antano skaičių!) monolitinio raudono granito kolona. Kaip spėjama, senovėje šioje kalvoje buvusi ir garsioji Aleksandrijos biblioteka. Ne per seniai atkastose požeminėse galerijose po kolona gidas rodo turistui nišas, kurioje gulėjusi papiruse įrašyta anų laikų išmintis. Tai savotiškos katakombos, kurių nišose, tiesa, žmogui, nors ir mirusiam, gulėti būtų buvę per ankšta, vadinasi, gulėjo papirusai. Paprasta ir logiška.

Į papiruso katakombas teko mums lįsti kone dvilinkiems. Geros mitybos turistas turėjo gerokai pavargti. Bet užtat be jokio vargo leidomės į Kom el-Šougafa katakombas, kuriose pirmojo arba antrojo amžiaus pabaigoje krikščionys laidojo mirusius. Smiltainyje iškaltos katakombos turi tris aukštus. Sraigtiniais laiptais atlipi į pirmąjį aukštą. Apvalus kambarys, iš kurio patenki į visą eilę mažesnių patalpų su sarkofagais; sienose nišos, kuriose užmūrytos urnos su mirusiais. Pasuki į kitą pusę, randi didelę salę, vadinamąjį trikliniumą. Antrame aukšte tavęs laukia požeminė koplyčia ir galerija aplink koplyčią su nišomis. Trečiame — vėl salė su kolonomis, kurias rodydamas gidas aiškina, kaip graikų-romėnų valdymo laikais buvo iškraipytas faraonų architektūros stilius.

Jei Aleksandrijos Graikų-romėnų muziejuje ties kiekvienu eksponatu pastovėtum po sekundę, iš muziejaus išeitum po trijų su viršum mėnesių. Kadangi autobusas taip ilgai mūsų laukti negalėjo, mes išėjome po valandos. Ką matėme? Viską! Ir papirusus, ir Aleksandrijoje rastus senojo Egipto paminklus, ir graikų-r o m ė n ų mumijas, skulptūras, mozaiką ir sarkofagus, ir Ptolemėjų gadynės pinigus, ir romėnų papuošalus, ir kolekciją mažų statulėlių, iš kurių sužinojome, kokios senovėje buvusios moterų šukuosenos.

Šiai dienai užteko senojo pasaulio, ir autobusas, nors jo maršrute nė nebuvo numatyta, nugabeno mus į šių dienų pasaulį, į Aleksandrijos universitetą. Deja, ir čia neleido atvėsti m ū s ų lenktyninkiškam įkarščiui.

Aleksandrijos universitetas įsteigtas 1802 m. ir garsus visame arabų pasaulyje. Štai ir šiuo metu universitete yra 17,000 studentų, kurių tarpe daug iš Sirijos, Transjordanijos, Irako, Sudano ir kitur. Universitetas ruošia literatūros specialistus, medikus, teisininkus, agronomus, statybininkus ir tt. Mokslas trunka ketverius metus ir kainuoja 15 Egipto svarų (pinigai nemaži, jei atsiminsime, kad vieno žmogaus mėnesinis uždarbio vidurkis tėra trys svarai). Valstybinių stipendijų Egipte nėra, tačiau labai gerai besimoką studentai gauna iki 30 svarų per metus pašalpą iš Egipto Universitetų sąjungos . Ne daug kam ta laimė kliūva! Auditorijose sėdi, palygintі, mažai. Per savaitę — 14-16 valandų. Dar praktika kelios valandos, ir laisvo laiko marios, kad galėtum užsidirbti ir pragyvenimui ir mokesčiui už mokslą.

Po pietų lankėmės buvusio karaliaus Ras el Tino rūmuose, kuriuose šiuo metu esama muziejaus, sėdėjome paplūdymio kavinėje. Vieni gėrėme alų, kiti savo sudulkėjusius kūnus plovėme Vidužemio jūroje.

Antanas, išgėręs pora butelių, kažkaip lyriškai pralinksmėjo ir pateikė man keblų klausimą:

—Kažin kurioje vietoje Faruko koja paskutinį kartą palietė Egipto žemę?

Ak, tiesa! Tai čia pakrantėje kadaise s t o v ė j o Revoliucinio komiteto atstovai. Stovėjo tol, kol jūros platybės prarijo jachtą su Egiptui nereikalingu karaliumi.

1957 m. ant vieškelių žuvo 38,500 žmonių

Washingtonas. — 1957 m. automobilių nelaimėse ant vieškelių žuvo 38,528 žmonės. Tai biskį mažiau, negu 1956 metais, kurias žuvo 39,628. Bet sužeistų, netekusių sveikatos visam amžiui yra keleriopai daugiau. Piniginiai nuostoliai siekia bilijonus dolerių.

Washingtonas. — San Digo, Calif., buvo susirūpinta, kai "Explorer" laiku nepasirodė. Jis suvėlavo apskaitliuotą laiką 7 minutėmis.

DABAR LAIKAS SIŲSTI DOVANŲ PAKUS JŪSŲ GIMINĖMS IR DRAUGAMS
VELYKO PROGA

Pralinksminkite savo gimines, pasiųsdami dovanų, dabar, kad gautų šventėms. Pasinaudokite proga ir patarnavimu patikimos firmos, kuri tuojau kreips dėmesį—

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

(Laisniuota per U.S.S.R.)

135 W. 14th St., New York 11, N. Y. Tel. CHelsea 3-2583

(arti subways) (tarp 6th ir 7th Aves.)

Mes esame gavę nuo **Intourist iš Maskvos** oficialų leidimą siųsti pakus tiesiai į visas USSR respublikas.

JŪS GALITE SIŲSTI TIK NAUJUS DAIKTUS

Pristatymas garantuotas. Kiekvienas pakas yra apdraustas. Mes turime neribotą įvairybę gaminių.

Atdara kasdien nuo 9 A.M. iki 6 P.M. Sekmadieniais iki 4 P.M. Mūsų klientų patogumui skyriai yra atidaryti sekamose vietose:

900 Literary Road	11339 Jos. Campau	632 W. Girard Ave.
Cleveland 13, Ohio	Detroit 12, Mich.	Philadelphia 23, Pa.
Tel. TOwer 1-1461	Tel. TOwnsend 9-3980	Tel. WAlnut 5-8878

Kas Skaito ir Rašo Duonos Neprašo

Tai išmintingas posakis, kuris yra taip senas, kaip senas yra pats raštas. Kas to posakio laikosi, niekad nesigaili. Skaitykite šias knygas:

Amerikos Demokratijos Steigėjai

Skaitykite ją! Susipažinkite su pagrindiniais įstatymais.

Joje rasite Jungtinių Valstijų Konstituciją su svarbiaisiais pataisymais. Atvaizdos žymiausių kovotojų už nepriklausomybę. Puslapių 320, kaina $2.00. DABAR TIK $1.50

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai

Trumpos biografijos žymiausių Lietuvos patriotų. Parašė Dr. A. Petrika, puslapių 320, kaina $1.50. DABAR TIK $1.

Popiežiai ir Lietuvių Tauta

Tai rinkinys faktų, kuriuos privalo žinoti kiekvienas lietuvis. Parašė Prof. Pakarklis, puslapių 320, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

Žmogus ir Mašina

Puikus rinkinys faktų apie išradimus, su įdomiais paveikslais, sutaisė Dr. J. J. Kaškiaučius. Puslapių 240, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

ŠLIUPTARNIAI

Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų istorinis romanas. Parašė **Algirdas Margeris.** Knyga 652 puslapių. Kaina $5.00: **Dabar tik $4.00.**

Kelias į Laimę

Tik skaitydamas ją sužinosi kaip įspudinga, kai nekartą giliai atsidusdamas nubrauksi ašaras nuo savo blakstienų. Parašė Rojus Mizara, puslapių 368, kaina $1.50, DABAR TIK $1.00.

LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS

Kiekvieno kultūringo lietuvio namų knygyne turi būti šis žodynas. Rašyboje ar gyvo žodžio kalboje jame rasite patikrinimą. Tai yra mokytojas jūsų namuose. KAINA $5.50.

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Miami, Florida, žinutės

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, kai tik pradėjo būt šalta šiaurinėj dalyje, tai žmonės ir kartu paukščiai pradėjo ieškot šilto kampelio. Kitais metais South Florida būdavo šiltas kampelis. Šią žiemą jau visai kitaip. Mes, kurie pastoviai čia gyvenam, gavę vėsesnio oro pilnai pasitenkinam, bet šiemet visiem atsibodo nemalonus oras. Ypatingai svečiams, kurie atvažiuoja trumpam laikui, iš tikrųjų labai negerai. Net ir tie malonūs paukšteliai rabinai nuleidę nosis kur nors pakrūmėj prisispaudę kiurkso, nes ir jie ieško šilto kampelio. Nėra taip jau šalta, tik saulės labai mažai. Mat, kai pripratę prie skaisčios saulutės, tai labai greit pasigendam.

Nors oras ne labai buvo malonus, bet turistų jau yra privažiavę daug. Ir lietuviai neatsilieka. Jau teko susitikt malonių draugų. George Jamison iš Livingston, N. J., čia praleido, rodos, netoli 2 mėn. Buvo malonu pasimatyt ir pasikalbėt, prisimint praėjusius gražius laikus, tuos atliktus naudingus meno ir kultūros darbus ir abelnai apie viską, kas buvo tais laikais ir kas yra dabar. Jamison yra tėvas Mildredos Stensler, kuri yra meno ir kultūros žvaigždė pažangiųjų lietuvių tarpe. Jamisonai yra užsitarnavę pagarbos kad išauklėjo tokią puikią dukrą, kuri taip pasišventusiai dirba naudingą darbą.

Taipgi viešėjo kita žymi menininkė, tai Daratėlė Yuden su dukrele, iš Chicagos. Ji viešėjo pas savo mamytę Oną Martin apie porą savaičių. Daratėlė taipgi atidavusi savo gražiausią laiką nuo pat kūdikystės dienų gražiam menui darbui.

Iš Brooklyn, N. Y., dabar Miamyje leidžia vakacijas Matašas ir Emilija Simanavičiai. Jie bus iki pavasario. Labai draugiški, malonūs žmonės. Tik gaila, kad Emilija nelabai gerai jaučiasi. Reikia turėt viltį, kad gausim gero oro, tuomet ir sveikata bus geresnė. Mes mylėtume, kad jie pastoviai apsigyventų Miamyje.

Teko susitikti Vincą Waluką iš Scranton, Pa. Vincas gerai atrodo, pilnas baikų, juokelių, kaip ir paprastai.

Iš Detroit, Mich., vieši Veronika Smalstienė ir Zigmantienė. Ir yra daugybė svečių ir viešnių iš įvairių miestų. Jų pavardes neteko sužinoti.

Draugai Kairiai iš Chicagos pastoviai apsigyveno Miami priemiestyj Fort Lauderdale, Fla.

Mūsų kaimynas St. Petersburg svečiais gal dar ir mus miamiečius pralenkė. Ten suvažiavo daug, jų tarpe seni menininkai, meno ir kultūros mylėtojai ir kūrėjai, taipgi žymūs kitų organizacijų darbuotojai.

Visur viskas būtų gerai, jei tik mūsų šalies valdovai eitų prie pastovios pasaulinės taikos. Nebuvimas užtikrintos taikos visur ir visiems ramybę ardo. Bauginimas atominiais ginklais, vienos šalies lenktynės prieš kitą neduoda gro. Priėjus prie taikos, galėtume ramiai baigti amžių, kiek dar jo likę gyvent. Gyvenimas būtų linksmenis visiems—šiaurėj ar pietuose.

Miamietė

Lawrence, Mass.

Lawrenciuje randasi virš 65 metų amžiaus 10,236 žmonės. Daugelis jų gyvena namuose, kurie netinka gyvenimui. Dėl to planuojama čia pastatyti namai, kuriuose butas lėšuotų nė daugiau kaip 30 dolerių mėnesiui, taipgi turėtų būti duodama elektros šviesa ir šiluma už tą pačią kainą.

—:—

Bus valoma Merrimack upė. Gal bus dar šiemet pradėtas valymo darbas, kuris lėšuos apie $13,813, 700.

—:—

Kurie Lowellio lietuviai nori pasipirkti žurnalą "USSR", galite jį gauti vaisių krautuvėje — Fruit štoryje, 28 Bridge St., Lowell, Mass. Ties ta vieta Lawrenčiaus - Lowellio busai sustoja.

—:—

Vienas kanadietis gyveno Lawrenčiuje. Jis buvo nepilietis, tai jį iš čia išdeportavo į Kanadą. Dabar jis ir vėl čia atsirado. Sakoma, jis ir vėl bus išdeportuotas atgal, iš kur atvyko.

—:—

Berlin miestelyje, N. H. valstijoje yra dujų išdirbystė, kur ikišiol dirba apie 250 darbininkų. Dabar sužinota, kad toji dirbtuvė bus uždaryta su vasario 16 d. Vadinasi, bedarbių armija padidės.

—:—

Iki šiol šią žiemą sniego iš gatvių valymas miestui lėšavo $35,000.

S. Penkauskas

KRISLAI

(Tąsa iš pirmo pusl.)

bo žmonių šventę bandė išprievartauti Hitleris, Mussolinis ir Smetona?

Kaip kas neišsisukinėtų, kaip kas nesistengtų pastoti kelią, visi ženklai rodo: didžiųjų valstybių viršūnių konferencija turės įvykti.

Jau braška mūsų prezidento ir sekretoriaus užsispyrimas pirma atlaikyti užsienio reikalų ministrų konferenciją. Prezidentas jau sako: konferencijai dirvą išpurenti gali ir ambasadoriai.

Pasaulinė opinija paims viršų, pamatysite, ir jeigu ne šį pavasarį, tai šią vasarą prezidentas Eisenhoweris su sekr. Dullesu vėl susitiks kur nors, Ženevoje ar kur kitur, su premjeru Bulganinu ir partijos sekr. Chruščiovu. Tai galima garantuoti!

Vieno dalyko visiškai ignoruoti negalima. Aš turiu mintyje buržuazinės spaudos prarašystes.

Ji dabar pliekia ir pliekia apie revoliuciją Indonezijoje. Kas nors panašaus, matyt, yra ruošiama. Imperialistai juk negali tą didžiulį kraštą, pakilusį naujam gyvenimui, palikti ramybėje. Buržuazinė spauda tai žino.

Bethlehem, Pa.

DAR APIE MIRUSĮ JUOZĄ STANKŲ

J. Stankus mirė 1957 m. gruodžio 30 d. Buvo pašarvotas Shupp Funeral Home. Buvo daug gėlių vainikų ir daug lankytojų. Palaidotas sausio 2 d. Memorial Park kapinėse. Velionis buvo gimęs 1879 metų kovo 20 d. Vilniaus rėdyboje. Į Bethlehemą atvyko iš Pittstono 1916 metais. Kadangi mokėjo gerai lenkų kalbą, tai per porą metų buvo Lenkų Susivienijimo kuopos prezidentas, taipgi per 25 metus buvo SLA kuopos sekretorius.

Paliko liūdesyje žmoną Aleną, tris sūnus, keturias dukteris, 11 anūkų ir 11 pronūkų Amerikoj. Lietuvoj turėjo du brolius. Palydovai buvo užkviesti pietų į Russlet restoraną.

Ilsėkis, Juozai, kur visi mirusieji ilsisi! Širdinga užuojauta visai Stankų šeimai.

Velionio našlė Alena Stankienė įrašė savo mirusįjį vyrą į Laisvės laikraščio garbės klubo narių skaičių, pamokėdama $25.

J. S.

P. S. Nuo savęs tiek turiu pridėti: 1935 metais International Labor Defense kuopa mūsų mieste rengė pikniką. Aš buvau jo manadžerius. Stigo ten darbo rankų. Nuvykau pas velionį J. Stankų ir paprašiau, kad jis man duotų pagalbos. Dirbo ne tik jis pats, o ir jo dvi dukterys. Pelno padarėm $107. Tai parodo, kad velionis nebuvo atsilikęs nuo darbininkų judėjimo.

J. S.

Detroit, Mich.

Lietuvių klubai suvienyti

Buvo šaukiami abiejų klubų nariai per atvirutes ir susirinkimas buvo gana skaitlingas. Kalbėta iš abiejų pusių, kurie stojo už vienijimą ir prieš vienybę. Diskusijų buvo gana karštų. Buvo ir triukšmo, bet ant galo balsavimo pasekmės parodė, kad didžiuma iš abiejų klubų narių turėjo vienybės viltį. Taip įvyko.

Vienybę mylintis

Du ekonomistai jau kritikavo prezidentą

Washingtonas. — Mr. H. Stein, Prekybos ir Ekonomijos reikalų vedėjas, kritikavo prezidento raportą ekonominiais reikalais. Tuo pat kartu jis sakė, kad federalės skolos turėjo būti dar didesnės, negu $275,000,000.000.

Kitas specialistas, E. Schmidt, direktorius United States Chamber of Commerce, kritikavo dėl stokos "laisvų marketų" ir kompeticijos kitur.

7 jaunuolių teismas ir ar jie mirs

General Sessions teisme yra teisiami septyni jaunuoliai kur dalyvauja 27 advokatai tuos jaunuolius teisindami. Valdžios advokatas R. B. Keynoldas reikalauja jiems mirties.

Teisiamieji keturi yra negrai, o trys — baltieji. Jais yra Louis Alvarez, Leroy Birch, L. De Leon, R. Hills, Ch. Horton, Geo. Melendez ir John McCarty. Jie yra nuo 15 iki 18 metų amžiaus.

Pereitą vasarą jie mirtinai subadė - nužudė invalidą, nuo polio sergantį Rodger McShane, 16-kos metų jaunuolį, Highbridge Parke. Pirm to jie tą nesveiką jaunuolį labai mušė ir kankino.

Valdžios advokatas tvirtina, kad nužudymas buvo iš anksto suplanuotas. Jie į parką atsigabeno ginklų, jaunuolį nusiviliojo ir šaltakraujiškai užkankino.

Kulkasvaidžiai "apsaugai"

Policija areštavo A. A. Kayber, Plainview miestelyje. Pas jį surado nuo Antrojo pasaulinio karo du "Bren" rūšies kulkasvaidžius ir jiems amunicijos.

Jis sako, kad reikalinga buvo "apsisaugojimui". Areštuotasis už slaptą ginklų pardavinėjimą asmuo jau buvo buvęs areštuotas 1936 metais.

Teismas šaukia advokatus

Valdžios advokatas Silver sakė, kad jis tris advokatus šaukia prieš grand jury. Kaltina, kad jie šufabrikavo vieno daktaro vardą ir iš apdraudos kompanijų išgavo $100,000.

Kol kas advokatų vardų neskelbia, kol jie nėra oficialiai apkaltinti.

Pasivogė mirtį

Du jaunuoliai pavogė S. Lernerio automobilį ir leidosi bėgti. Bėgdami susikūlė į taksį, kurį valdė D. Sulzer. Taksio valdytojas sužeistas. Vienas iš jaunuolių, John Zanc, 16 metų, užsimušė. Antras, George Kenna, 21 metų, yra kritiškoje padėtyje ligoninėje.

Pekinas. — Kinijoje viešpatauja pasitenkinimas atsiekimais. Mano, netrukus plieno gamyboje bus pralenkta Anglija.

Lima, Peru. — Arequipa mieste streikuoja 500 policininkų. Tarpe jų ir armijos įvyko riaušės. Du žmonės užmušti, o 11 sužeista.

Pranešimas

SUSIRINKIMAS

L.L.D. 185 k. susirinkimas įvyks vasario (Feb.) 12 d., 7:30 val. vakaro, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill. Nariai malonėkite atsilankyti visi ir pasimokėti duokles. Atsiimsite knygą. **Valdyba**

WORCESTER, MASS.

LLD 11 kp. susirinkimas įvyks vasario 10 d., 7:30 v. v., 29 Endicott St. Nariai, kurie dar negavote naujos knygos, "Gydymo Istorijos," ateikite ir pasiimkite. Įdomi knyga, kurią parašė daktarai A. Petrika ir J. Stanislovaitis. Kp. Sekr. (26-28)

LDS 1 KP. BANKETAS ATIDĖTAS ANT TOLIAU

Kaip buvo paskelbta, kad 1 kp. banketas įvyks 15 d. vasario, tai dėl tam tikrų priežasčių negalės įvykti tą dieną. Kada įvyks, pranešime vėliau. **Rengimo Komisija.**

MIRĖ

Vasario 6 dienos rytą rado negyvą May Merk-Merkevičienę, namuose, Chauncey St., Brooklyne. Plačiau apie tai bus parašyta vėliau. Šią žinią ant greitųjų pranešė brooklynietė S. Petkus.

Suimti už vagystę

Slaptasis policininkas Jerry Byrnes ir keli jo sandraugai areštavo devynis jaunuolius, tarpe 16 ir 18 metų amžiaus. Kaltina, kad jie atlikę 25 vietose vagystes: bažnyčiose, mokyklose ir privatiniuose namuose.

Taipgi suėmė dvi seseris L. Keith ir M. Allen, St. Albans, kurias apkaltino priėmime vogtų daiktų.

Daugiau mokyklų

Board of Education pateikė pilną raportą miesto majorui Wagneriui, kad sekamais metais mokyklų reikalams būtinai reikia $521,000,000. Kiekvieneriais metais mokinių skaičius padaugėja 75,000.

Yra stoka mokyklų, mokytojų ir kai kurių reikmenų. Siūlo, kad eilė senų mokyklų būtų padidintos ir naujų pastatyta. Reikia nemažiau kaip 3,700 naujų mokytojų gauti.

Tūkstančiai pavėlavo

Paskutinę dieną sausio, prieš išsibaigimą automobilių 1957 metų "pleitų", piliečiai apgulė jų išdavimo įstaigas. Bet laikui atėjus tas įstaigas uždaryti, tas ir buvo padaryta.

Tūkstančiai stovėjusių eilėje turėjo tą dieną grįžti tuščiomis. Gera pamoka, kad nereikia paskutinės dienos laukti.

Pateko ant 'meškerės'

Jaunuoliai naudoja visokius peilius, daugumoje, tokius, kurio knipkį paspaudus atsidaro ilga geležtė. Policija seniai nužiūri tūlus tokių įrankių pardavėjus.

Slaptasis policininkas nuvyko į Funny Store, Broadway, New Yorke, ir paprašė pirkti tokį peilį. Terry Powell, 25 metų, jam pardavė. Bet tuojau buvo suimtas už pardavinėjimą neleistinų įrankių. Padaryta krata ir surasta dar 17 tokių peilių.

Didina mokyklas

Miesto apšvietos reikalams komitetas suplanavo dvi mokyklas padidinti, o trečią naujai pastatyti. Viena iš jų bus PS 119, tai Williamsburg miesto dalyje, kur nemažai lietuvių dar gyvena.

Mokyklų praplatinimas ir naujos pastatymas atsieis veik $6,000,000.

Gaisre žuvo jaunuolis

Lake Grove mestelyje mokykloje kilus gaisrui vienas berniukas 12 metų, sudegė. Du kiti apdegė ir paimti į ligoninę. Gaisras veik visai sunaikino medinį pastatą.

Bandys iškelti laivą "Andrea Doria"

1957 metų liepos 25 dieną laike rūkų Italijos gražusis laivas "Andrea Doria" susidūrė su švedų laivu ir nuskendo 225 pėdų gilumoje netoli Nantucket.

Dabar daromi planai laivą iškelti. Darbo imsis AAA Salvage Co. iš Trenton, N. J. Laivas didelis, jeigu nepavyks čielą iškelti, tai suardys į dalis dėl metalo.

Už teršimą — į kalėjimą

Nepaisant persergėjimo užrašų, tūli jaunuoliai užteršia mokyklas. Tas atsitiko ir PS 29. Bet vienas buvo suimtas ir nubaustas 30 dienų į kalėjimą, o antras gavo kietą persergėjimą.

Kalbink užsirašyti Laisvę tuos, kurie jos dar neskaito.

REAL ESTATE

Richmond Hill Kaimynystėj. Didelis 1 šeimai namas, tinkamas 2 šeimoms. 4 kamb. apačioj tušti. 3½ kamb. viršuj užimti—$75. Moderniškos virtuvės ir vonios. Naujas aliejinis pečius, garadžius. 50 x 100 žemės. Kaina greitam pardavimui $11,900. Geram stovyje. **MURPHY, 104-15 Lefferts Blvd. VI. 8-4200.**

LIETUVIŠKA RUGINĖ DUONA
BOSTON BREAD
Parduodame visose didelėse krautuvėse. Jeigu jūsų groserninkas neturi lietuviškos duonos, lai jis kreipiasi pas—
BELLMAN'S BAKERY
Hickory 1-2900.

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172
426 Lafayette St.

NUOTAKOMS SUKNELĖS PAMERGĖMS
Siūtos Sylvijos Navarros. Gražios suknelės pritaikomos jūsų figūrai. Nuotaka visuomet atrodo graži, kai Sylvia papuošia ją. Kainos žemos.
SYLVIA NAVARRA
49 Manhattan Ave., B'klyn, N. Y. EV. 4-8667

HOTEL SANFORD
Vestuvių "Package Plan," $6.00 asmeniui. Įsiskaito viskas. Manhattan ar Šampano kokteliai. Vištienos ar Kalakutienos pietūs. Gražūs vestuvių tortai ir kiti reikalingi dalykai prie vestuvių.
Klauskite Mr. Vincent.
140-40 Sanford Ave.
Flushing, L. I. FL. 3-2850.

Taupykite pinigus. Pas mus galite gauti už žemas kainas įvairių suknelių nuotakoms, pamergėms ir gėlių mergaitėms. Pasiuva ir sutaiso Josephine Marino.
JAY M. BRIDAL CREATIONS
4121 Ft. Hamilton Parkway
Brooklyn, N. Y. ULster 4-8873

HOWARD'S AUTO BODY & REPAIR
Greitas patarnavimas, ekspertiškas darbas. Numaliavojame gražiai. Pristatome vieton. Turėkite reikalą su gera firma, mes viską garantuojame.
32 Scott Ave.
(Johnson Ave. ir Randolph St.)
Brooklyn, HY. 7-9402.

ARTIS AUTO REPAIRS
Atvažiuokite ir sužinokite, kodėl mes įsigijome šimtus pasitenkinančių kostumerių. Darbas garantuotas. Ekspertai prie sudaužytų autos. Duco maliavojimas.
135 Liberty Ave., Brooklyn.
EV. 5-9840.

CEFOS AUTO REPAIRS
Body & Fender Work. Ignition, Brakes, Motor Tune Up. Complete Collision Works. We know how, you benefit. Low prices. Drive in. Convince yourself.
112 Ross St., B'klyn. EV. 8-9246

Pateko ant 'meškerės'

Jaunuoliai naudoja visokius peilius, daugumoje, tokius, kurio knipkį paspaudus atsidaro ilga geležtė. Policija seniai nužiūri tūlus tokių įrankių pardavėjus.

Slaptasis policininkas nuvyko į Funny Store, Broadway, New Yorke, ir paprašė pirkti tokį peilį. Terry Powell, 25 metų, jam pardavė. Bet tuojau buvo suimtas už pardavinėjimą neleistinų įrankių. Padaryta krata ir surasta dar 17 tokių peilių.

A. R. E. Auto Perbudavojimo Inžinieriai. Pertaisome sudaužytus autus. Apsaugokite savo auto, darbas atliekamas patyrusių darbininkų. Persitikrinkite.
A. R. E.
33 Bainbridge St., Brooklyn, N. Y.
PR. 3-8612.
tarp Lewis & Sumner Aves.

TELEVIZIJOS PATAISYMAI
Mes teisingai patarnaujame. Jeigu jūs patys negalite pasitaisyt, tai ateikite pas mus, mes garantuojame darbą.
R-WAY TELEVISION SERVICE CO.
207 E. 116th St., N. Y. C.
SA. 2-3120

CEE'S TELEVISION SERVICE
Ar jums reikia ekspertiško pataisymo? Ateikite pas mus, patikima ir teisinga firma. Mes garantuojame visą darbą. Veltui peržiūrime jūsų TV. Šimtai patenkintų kostumerių.
1372 Bergen St., B'klyn, N. Y.
PR. 4-4501. Mr. Carney.

PROŠVAISTĖS
Širdį Jaudinanti Jono Kaškaičio
Poezija
Taipgi trumpa autoriaus biografija, kuri labai įdomi
Knyga iš 330 puslapių
Kaina tik $1.50
Laisvė
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

ATSIMINIMAI ir Dabartis
Parašė L. Prūseika
Tai gyvi bruožai iš jo gyvenimo, visuomeninės veiklos, caro reakcijos metu pergyvenimai kalėjimuose, ištrėmimas į Sibirą ir kiti erškėčiuoti takai jo kovoje už laisvę ir šviesesnį gyvenimą darbo žmonijai.
Kaina tik $2.00
Laisvė
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.
Knyga iš 304 puslapių

Dabartinės Lietuvių kalbos
ŽODYNAS
Išleido Valstybinė Politinės ir Mokslinės Literatūros Leidykla Vilniuje, Lietuvoje
Stambi Knyga, 987 Puslapių, Kaina $5.00
Žodynas yra mūsų namuose mokytojas ant lentynos. Ar jis randasi jūsų namuose? Jei ne, tai greit įsigykite jį. Gaunamas Laisvės knygyne. Užsisakydami adresuokite sekamai:
Laisvės
110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.
Kartu su užsisakymu prašome prisiųsti ir pinigus.

Dabar Laikas Siųsti Dovanų Pakus Jūsų Giminėms ir Draugams Velykų Proga.
Patikimiausia firma išsiuntimui pakų į USSR: LIETUVĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ, ARMĖNIJĄ ir kitas respublikas.
Package Express and Travel Agency Co., Inc.
Laisniuota per U.S.S.R.
BROOKLYN—1530 Bedford Ave., kamp. Lincoln Pl. IN. 7-6465.
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Tel. MI. 2-2452.
Siunčiami tik nauji daiktai—medžiagos, drabužiai, valgomieji produktai, gyduolės, siuvamosios maišnos. Pristatymas garantuojamas, taipgi adresato parašas. Visi kaštai, įskaitant muitą, apmokami išanksto. **Kiekvienas pakas apdraudžiamas. Pristatomi į du mėnesių; oro paštu — į aštuonias ar dešimt dienų.**
Mūsų klientų patogumui, mes turime įvairių aukščiausios kokybės medžiagų prieinamomis kainomis.
Atdara kasdien ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 4 popiet. Newarko raštinė uždara sekmadieniais.

78—2nd Ave. **New York 3, N. Y.** **ORegon 4-1540**
651 Albany Ave. **Hartford, Conn.** **CHapel 7-5164**
3741 W. 26th St. **Chicago 23, Ill.** **CR. 7-2126**
832 N. 7th St. **Philadelphia 23, Pa.** **WAlnut 3-1747**
11601 Jos. Campau Ave. **Detroit 12, Mich.** **TOwnsend 8-0298**
121 S. Vermont St. **Los Angeles. Calif.** **DUnkirk 5-5650**